

HKRWO Symposium XVIII:

VERGETEN VAKKEN

In dit symposium besteden we aandacht aan vakken die eens bloeiden op het voortgezet onderwijs, maar om wat voor redenen dan ook van het programma zijn verdwenen. De meesten van ons hebben nog maar een vage voorstelling wat vakken als Rekenkunde, Stelkunde, Sferische Trigonometrie, Analytische Meetkunde en Beschrijvende Meetkunde nu precies inhielden. Een enkele liefhebber koopt nog wel eens een oud schoolboek bij De Slegte, maar het zijn vakken die verder grotendeels zijn vergeten. Na een algemene inleiding over de veranderingen in het leerplan bekijken we drie van die verdwenen vakken wat meer in detail: rekenkunde, stelkunde en beschrijvende meetkunde. Het is de bedoeling dat dit echte workshops worden, waarin we, naast het luisteren naar de spreker, ook met stukjes theorie en opgaven uit oude schoolboeken aan het werk gaan!

- De geschiedenis van de vergeten vakken, inleiding op het thema van vandaag. Welke vakken zijn er zoal van het toneel verdwenen en waarom is dat gebeurd? De periode tot 1968, het begin van de Mammoetwet, geldt een periode waarin niet zo veel in het Nederlandse wiskundeonderwijs veranderde. Toch is het zeker niet zo dat het programma ruim honderd jaar hetzelfde bleef. Dat programma, dat in de eerste decennia van de negentiende eeuw ontstond en bij de oprichting van de HBS en het moderne gymnasium geïnstitutionaliseerd werd, werd wel degelijk zo nu en dan aangepast. In de inleidende voordracht worden die veranderingen en de achtergronden daarvan in kaart gebracht.
Spreker: Harm Jan Smid
- Rekenkunde. Op het ogenblik staat rekenen weer volop in de belangstelling. Voor alle mbo- (inderdaad: alle niveaus!) en vo-leerlingen is het sinds dit schooljaar verplicht om een bewijs van rekenvaardigheid te leveren. Rekenkunde, wat niet hetzelfde is als rekenen, stond tot in de eerste decennia van de vorige eeuw op het programma van het voortgezet onderwijs en speelde zelfs een hoofdrol in de onderwijzersopleidingen. De nadruk daarbij lag op theoretische zaken zoals deelbaarheidskenmerken. De magische termen G.G.D. en K.G.V. horen thuis bij dit onderwerp. Misschien weet u nog wel wat dat zijn, maar weet u ook wat een ilatieteken is?
Spreker: Brugt Krol
- Stelkunde. Misschien heeft u wel eens zo'n oud eindexamen stelkunde van de HBS onder ogen gehad en was u maar wat blij dat u niet gevraagd werd dat ter plekke te maken. Want hoe doe je dat vereenvoudigen van al die ingewikkelde wortelvormen ook al weer, en wat zijn onbepaalde of wederkerige vergelijkingen? Ein geistloses Formalismus noemde de grote Felix Klein veel van die stelkunde en de bijbehorende opgavencultuur uit zijn tijd, maar om daar een keertje nog eens mee te stoeien is toch wel leuk!
Spreker: Martin Kindt
- Beschrijvende Meetkunde Een vak, rond 1800 door Monge gecreëerd, en daarna bijna anderhalve eeuw het wiskundevak op de HBS en zijn voorlopers, en eveneens op allerlei technische opleidingen. Geen ingenieur kon erbuiten, en toch verdween het rond 1960 spoorloos uit het Nederlandse onderwijs. Neem uw potlood, passer en liniaal (en toch ook maar een gummetje) mee en kijk eens of u ook kunt wat iedere HBS-leerling anno 1900 moest kunnen!
Spreker: Aad Goddijn

Symposium XVIII vindt plaats op **zaterdag 12 mei 2012** in Cursus- en Vergadercentrum Domstad, Koningsbergerstraat 9 in Utrecht (een paar minuten lopen van CS).

Inloop en koffie vanaf 9.30 uur, start programma 10.15 uur, einde rond 15.30 uur.

Aanmelden en kosten: Aanmelding door het zenden van een e-mail aan Harm Jan Smid, h.j.smid@ipact.nl, onder gelijktijdige overmaking van € 25 op girorekening 4657326, t.n.v. HKRWO Leiden. Inbegrepen zijn koffie, thee en fris, en een goed voorziene lunch.